

M.A. Sem.-2 Examination

P - 410EA

Sanskrit (Puran)

June 2022

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના - (1) વિભાગ 1 માંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નના ઉત્તર લખો. દરેકનો ગુણભાર 14 નો છે.
 (2) વિભાગ 2 માંથી સૂચવ્યા પ્રમાણે આઠ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખવાનાં છે. દરેકનો એક એક ગુણ છે.
 (3) સમગ્ર પ્રશ્નપત્ર (50) પચાસ ગુણનું છે.

વિભાગ 1

- પ્ર. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનો જરૂરી વિવરણ સાથે અનુવાદ કરો. 14
1. કિં દુઃસહં ન સાધૂનાં વિદૂષાં કિમપેક્ષિતમ્ ।
કિમકાર્યં કદર્પાણાં દુસ્ત્યજં કિં ઘૃતાત્મનામ્ ॥
 2. મૃત્યુર્જન્મવતાં વીર દોહેણ સહ જાયતે ।
અદ્ય વાબ્દશતાન્તે વા મૃત્યુર્વે પ્રાણિનાં ધુવમ્ ॥
 3. બર્હાપીડં નટવરવપુઃ કર્ણયોઃ કર્ણિકારં
બિભ્રદ્વાસઃ કનકકપિશં વૈજયન્તીં ચ માલામ્ ।
રન્ધ્રાન્ વેણોરધરસુધયા પૂરયન્ ગોપવૃન્દૈઃ
વૃન્દારણ્યં સ્વપદરમણં પ્રાવિશદ્ ગીતકીર્તિઃ ॥
- પ્ર. 2 નીચેની પંક્તિઓને સંદર્ભ સાથે સમજાવો 14
1. નૂનં ભગવતો માયા યોગિનામપિ મોહિની ।
 2. વિષ્ણોર્માયા ભગવતી યયા સમ્મોહિતં જગત્ ।
- પ્ર. 3 નીચેનામાંથી ગમે તે એક ઉપર વિગતે નોંધ લખો. 14
1. ભાગવતપુરાણનાં દશલક્ષણ
 2. પૂતનાવધનો સામાજિક સંદેશ.
- પ્ર. 4 નીચેનામાંથી ગમે તે એક ઉપર વિગતે નોંધ લખો. 14
1. ભાગવતકાલીન સમાજ.
 2. શકટભંજન લીલા
- પ્ર. 5 કૃષ્ણની મદ્રક્ષણલીલા અને તેના આશ્રયે પ્રદર્શિત વિશ્વરૂપ દર્શનની સમીક્ષા કરો. 14
- પ્ર. 6. વિવિધ વિદ્વાનોએ રાસલીલાનાં જે જુદાં જુદાં અર્થઘટન આપ્યાં છે, તેની સમીક્ષા કરો. 14
- પ્ર. 7. ભગવતપુરાણનું મહત્ત્વ પ્રસ્થાપિત કરો. 14
- પ્ર. 8. નિરોધનો આશય જણાવી તેને દસમ સ્કંધમાં સપ્રમાણ ઘટાવી આપો. 14

P.T. ૦

વિભાગ 2

પ્ર. 9. નીચે પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (ગમે તે આઠ)

8

1. વૃષ્ટી વંશમાં જન્મેલા કોઈ એક રાજાનું નામ લખો.
2. કૃષ્ણનો જન્મ કયા વંશમાં થયો હતો ?
3. કથિતો વંશવિસ્તારો ભવતા સોમસૂર્યયોઃ । વાક્યમાં સોમ અને સૂર્ય શબ્દથી શું અભિપ્રેત છે ?
4. બકાસુરના નાના ભાઈનું નામ શું હતું ?
5. વિશ્વદર્શન લીલાની પૃષ્ઠભૂમિ શું છે ?
6. ભાગવતપુરાણનો સૌથી મોટો સ્કંધ કયો છે ?
7. રાસલીલાપ્રસંગ કેટલા અધ્યાયમાં વ્યાપેલો છે ?
8. નિગમકલ્પતરોર્ગલિતં ફલમ્ । નો આશય શો છે ?
9. ભાગવતપુરાણ અને શુકદેવજીનો સંબંધ શો છે ?
10. પુરાણનાં પાંચ લક્ષણ લખો.

-- 00 --